

Územní studie Územní systém ekologické stability Moravskoslezského kraje

OPONENTNÍ POSUDEK PLÁNU SYSTÉMU EKOLOGICKÉ STABILITY

1. PŘEDMĚT POSUDKU

- Předmětem tohoto posudku je odborné objektivní posouzení návrhu Územní studie územního systému ekologické stability Moravskoslezského kraje (dále také jen „studie“ nebo „ÚS“) ve smyslu § 5, odst. 3 vyhlášky 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů.
- Posuzována byla zejména vhodnost vymezení prvků nadregionálního a regionálního územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“) jako podklad návrhu pro změnu Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále jen „ZÚR“).
- Při posouzení kvality zpracování bylo postupováno rovněž dle aktuální Metodiky vymezení územního systému ekologické stability, vydané v březnu 2017 Ministerstvem životního prostředí (dále jen „metodika MŽP“).

2. MATERIÁL A METODIKA

- Základem pro vypracování oponentního posudku byla ÚS zpracovaná společností Löw a spol., s.r.o., se sídlem Vranovská 102, 614 00 Brno (dále jen „zpracovatel“). Zadavatelem oponentního posudku je pořizovatel územní studie (dle § 30 stavebního zákona), kterým je Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Odbor územního plánování a stavebního řádu, Oddělení územního plánování, se sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava (dále jen „pořizovatel“).
- Pořizovatel poskytl oponentovi textovou i grafickou část studie, obsahující tabelární přehled zpracovávaných regionálních a nadregionálních prvků ÚSES v elektronické formě (zejména ve formátu *.xls, *, *.doc a *.pdf).
- Grafická část sestávala zejména z mapových listů v měřítku 1 : 10 000 s detailním vymezením. Dále pořizovatel poskytl originální vektorová data návrhu ve formátu *.shp.
- Pro detailní posouzení konkrétních (zejména grafických) návrhů územní studie byla oponentem využita:
 - Služba veřejného prohlížení dat Národního geoportálu INSPIRE, ve smyslu zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, dostupná online na adrese <http://geoportal.gov.cz>.
 - Katalog mapových informací Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, ve smyslu zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ve znění pozdějších předpisů.
 - Veřejně přístupný Portál Informačního systému ochrany přírody, ve smyslu zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ve znění pozdějších předpisů.

- prohlížečské služby typu WMS geoportálu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, dostupné online na adrese <http://geoportal.cuzk.cz>.
- Pro posouzení kapitoly 2.3 a její aplikace na regionální prvky ÚSES bylo provedeno posouzení aktuálního stavu území při terénním šetření na vzorku 13 prvků ÚSES (7 RBC a 6 RBK).
- Struktura prací na posouzení odborné a věcné úrovně návrhu studie vycházela z nastudování jednotlivých kapitol textové části s vytvořením poznámkového aparátu, na jehož základě byly vytvořeny obecné i konkrétní připomínky v závěru tohoto posudku.
- Analogicky bylo postupováno při hodnocení grafické části jednotlivých prvků ÚSES. Na základě jednání s pořizovatelem studie dne 1. 11. 2017 byly prověřovány zejména prvky ÚSES, vymezené nad rámec aktuální dokumentace ZÚR.
- Koncepce řešení výše uvedených prvků ÚSES včetně diskusí o možném vzniku nesouladu nad rámec vymezení aktuální ZÚR byly diskutovány na společném jednání se zpracovatelem a pořizovatelem dne 29. 11. 2017.
- V souvislosti s výše uvedeným se oponent zaměřil dle metodiky MŽP zejména na:
 - správné upřesnění skladebních částí nadregionálního a regionálního ÚSES v souladu s plánem nadmístního ÚSES;
 - vymezení složených nadregionálních a regionálních biokoridorů včetně všech vložených biocenter;
 - respektování všech základních principů vymezení ÚSES se speciálním důrazem na principy biogeografické reprezentativnosti, funkčních vazeb ekosystémů a přiměřených prostorových nároků;
 - dodržení návaznosti vymezení ÚSES na vymezení v sousedních územích.

3. POSTUP PRACÍ

3.1. Etapy zpracování

a) Etapa č. 1

V první etapě se oponent seznámil se vstupními materiály poskytnutými pořizovatelem, provedl jejich rozbor a stanovil metodu a dalšího postup vyhodnocování. Oponent teoreticky prostudoval textovou i grafickou část a vytvořil poznámkový aparát jako podklad pro další upřesnění stran pořizovatele a zpracovatele. První etapa byla zakončena protokolem o vyhodnocení terénního šetření pro posouzení kapitoly 2.3 včetně příslušné grafické části (viz příloha č. 1).

b) Etapa č. 2

Ve druhé etapě byly provedeny první koncepční úvahy a náměty na obsah a formu zpracování vyhodnocení, které byly projednány s pořizovatelem oponentního posudku při vstupním jednání, které se uskutečnilo dne 1.11.2017 v sídle pořizovatele, na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje v Ostravě. Z jednání vyplynuly následující závěry.

- Zpracovatel zhotovil návrh zpřesnění hranic nadregionálních a regionálních plošných prvků ÚSES a vymezení trasy nadregionálních a liniových prvků ÚSES dle parametrů, uvedených v kapitole 1.2. Vzhledem k obtížnosti vymezení liniových prvků byla kolem osy biokoridoru dle ZÚR vytvořena obalová zóna (dále jen „buffer“) o šířce 300 m na obě strany od osy, ve které by se měl navrhovaný biokoridor vzhledem k cílovým ekosystémům nacházet. Buffer byl vymezen jednotně pro osy nadregionálních i regionálních biokoridorů. Buffer byl vymezen rovněž kolem ploch nadregionálních biocenter, a to v šířce 200 m od okraje ploch původně vymezených ZÚR.

- Vzhledem ke stupni generalizace v měřítku mapy 1:50 000 (vymezeným v souladu s § 2 odst. 2 písm. a) vyhlášky 395/1992 Sb.) je možno považovat odchylky ± 50 m za odchylku odpovídající chybě).

Na základě výše uvedeného byl oponentem následně vypracován soupis regionálních a nadregionálních prvků ÚSES, u kterých byl dle poskytnutých grafických i datových výstupů zjištěn přesah nad rámec vymezení aktuální verze ZÚR. Byly rovněž zahrnuty v terénu nejednoznačně interpretovatelné prvky, vzniklé zejména technickým zpracováním podkladové mapy. Druhá etapa byla zakončena formalizovaným výstupem v podobě tabulek, které byly oponentem zaslány zpracovateli a pořizovateli územní studie a k vyjádření. Pořizovatel rovněž požádal krajský orgán ochrany přírody a krajiny, tj. Odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „orgán ochrany přírody“) o vyjádření k zaslaným materiálům.

c) Etapa č. 3

Ve třetí etapě byly oponentem provedeny u sporných prvků analýzy komentářů zpracovatele územní studie a posouzení argumentace pro předložený návrh. Na základě posouzení odborné argumentace byly pro sporné prvky stanoveny dvě hodnotící kategorie:

- 1) **Kategorie „změna ZÚR nutná“:** u sporných prvků, které byly na základě argumentace zpracovatele vyhodnoceny jako optimální řešení dané situace zpřesnění prvku ÚSES vzhledem k aktuálnímu stavu životního prostředí (unikátnost a reprezentativnost krajinných prvků), aktuálnímu land use (socioekonomické požadavky na využití území, tj. antropogenní zátěž území) a racionálně fragmentace území (zejména vzhledem k obhospodařovatelnosti zemědělských a lesních ploch a k historicky danému charakteru tzv. „slezského osídlení“).
- 2) **Kategorie „změna ZÚR není nutná“:** u prvků, u nichž oponent shledal, že je možnost vymezení alternativního řešení v rámci ploch aktuálně vymezených ZÚR“).

Na základě výše stanovené kategorizaci byly, na základě poskytnutých dat, oponentem vymezeny rozsahy přesahů nad rámec aktuální ZÚR. Po všeobecné dohodě zpracovatele, pořizovatele a oponenta byly stanoveny návrhy, kterými by bylo možno vzniklou situaci řešit.

Návrhy na eliminaci přesahů:

- Vymezení „**buffer + 50 m**“; při aplikaci dojde k eliminaci malých přesahů, vzniklých nepřesností vzhledem k měřítku mapy (uvedené výše u popisu etapy 2, písm. b). Toto vymezení bylo možné aplikovat na všechny prvky, tj. pro eliminaci přesahů biocenter i biokoridorů.
- Vymezení „**buffer + 200 m**“; při aplikaci dojde k eliminaci středních přesahů u regionálních biocenter, vymezených většinou na základě jednoznačné identifikace v terénu s vazbou na zřetelné linie (lesní dopravní síť, urbanizované území, okraj lesního porostu atd.). Vrstva není aplikovatelná pro biokoridory, neboť by došlo k dalšímu rozšíření bufferu od stávající osy.
- Vymezení „**buffer + 250 m**“; při aplikaci dojde k eliminaci výrazných přesahů u regionálních biocenter vymezených většinou na základě jednoznačné identifikace v terénu s vazbou na zřetelné linie (lesní dopravní síť, urbanizované území, okraj lesního porostu atd.). V rámci tohoto řešení je zahrnutá i odchylka ± 50 m zanedbatelná v daném měřítku mapy (uvedené výše u popisu druhé etapy)¹.

d) Etapa č. 4

Ve čtvrté etapě byl vypracován tabelární seznam řešených prvků v území, obsahující jejich jednoznačnou identifikaci vzhledem k poskytnutým podkladům (číslo mapového listu, katastrální území, číslo a název prvku ÚSES dle studie), popis a vyhodnocení situace oponentem, argumentace

¹ Poznámka: přesah „**buffer + 250 m**“ není možno aplikovat u biokoridorů, neboť by došlo k dalšímu rozšíření bufferu od stávající osy.]

zpracovatele pro vymezení a výsledné stanovisko oponenta (včetně vyjádření orgánu ochrany přírody). Jednotlivé prvky byly rozděleny do kategorií, uvedených v popisu etapy 3, které jsou uvedeny v jako přílohy č. 2.1 – 2.7 tohoto posudku. V případě zařazení prvku do hodnotící kategorie „změna ZÚR není nutná“ (viz výše třetí etapa) byl oponentem vypracován alternativní návrh, zahrnující rozbor prvku včetně grafického vymezení a odůvodnění. Seznam těchto prvků včetně výše zmíněného vypracování je součástí přílohy č. 3.

e) Etapa č. 5

V páté etapě byla provedena kompletace výše uvedených rozborů, vypracování samotného oponentního posudku a odevzdání posudku pořizovateli v termínu stanoveném smlouvou.

4. VÝSLEDKY OPONENTNÍHO POSUDKU

Výsledky rozboru územní studie (ÚS) jsou dále rozděleny do tří dílčích částí: 1) vyhodnocení textové a grafické části, 2) vyhodnocení terénního průzkumu a 3) vyhodnocení (přesahů) sporných prvků a možnost jejich eliminace.

4.1. Vyhodnocení textové a grafické části

Textová část studie ÚSES obsahuje v úvodní části základní cíle, teoretická východiska obecného vymezování systému ekologické stability v krajině včetně rizikových faktorů narušení ekologické sítě. Uvedeny jsou i principy pro vymezování skladebných prvků v závislosti na hierarchii od nadregionálních po regionální prvky ekologické stability, pro které jsou zde pro úplnost uvedeny i jednotlivé parametry v souladu s aktuálně platnou metodikou MŽP.

Druhá část obsahuje přehledy vstupních dat, ze kterých následně vychází hlavní část studie, tj. konkrétní vymezení jednotlivých nadregionálních a regionálních prvků nadmístního ÚSES. Podkapitola 2.1 ve třetím odstavci uvádí jako podklad vektorová data datového skladu Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa Brandýs nad Labem (dále jen „ÚHÚL“), není zde však uvedena aktuálnost použité datové vrstvy (na rozdíl od jednoznačně uvedené datace podkladů v odstavci 1 uvedené kapitoly; tento údaj není možné dohledat ani v kapitole 6). Bylo by vhodné tento údaj doplnit. Podkapitola 2.2 obsahuje informace o způsobu tvorby ÚSES na základě biogeografické diferenciaci pro celý Moravskoslezský kraj, která poskytuje kompletní přehled o jednotlivých biochorách pro dané bioregiony.

K nadstandardním částem studie patří kapitola 2.3 s kritérii pro popis hodnocení skladebných částí ÚSES, jejíž aplikace se objevuje v textové části v následujících podkapitolách 2.4.3 a 2.4.5 a grafické příloze Funkčnost regionálního ÚSES. Zpracovatel zde vytvořil kritéria pro hodnocení funkčnosti na základě podílu cílových ekosystémů v daném prvku ÚSES. Tímto způsobem jsou hodnocena všechna regionální biocentra a biokoridory a jejich hodnocení jsou následně zpracovány do grafického výstupu. Kombinace textové a grafické části poskytuje srozumitelný výstup pro rámcové posouzení současných stavů ekosystémů a odhaluje místa, kde je v současnosti realizace prvků ÚSES omezena nebo úplně chybí. Tento výstup zobrazuje i části s plně funkčními prvky s kvalitními cílovými ekosystémy. Po podrobnějším prozkoumání (včetně terénního průzkumu vybraných lokalit) oponent shledává následující poznatky.

a) Poznámky a připomínky k podkapitole 2.3. Popis posouzení funkčnosti skladebných částí ÚSES

1. Ad) Stupně funkčnosti skladebných částí ÚSES

Stupně funkčnosti skladebných částí ÚSES (biocentra a biokoridory) jsou rozděleny do pětistupňové škály (1 – funkční až 5 – nefunkční) podle velikosti zastoupení cílového ekosystému k ploše prvku ÚSES. Hodnocení neobsahuje s výjimkou stupně 2 jednoznačné kvantitativní kritérium hodnocení a jsou užívány nejednoznačné pojmy „téměř žádné“ nebo „minimálně vyhovující“, které nemusejí v případě odborného posouzení nezávislým hodnotitelem korespondovat s funkčním vymezením dle ÚS. Pro úplnost uvádíme příklad 1.

- **Příklad 1: RBK 647** o délce 4,58 km je nově vymezen mezi RBC Osoblažský les a RBC Údolí Osoblahy, cílový ekosystém mezofilní hájový, hodnocen jako převážně funkční.

Popis

- Definice stupně převážně funkční: „*plochy biocenter a biokoridorů jsou vymezeny min. z cca 50% na ekosystémech odpovídající cílovému stavu*“.
- Z analýzy biokoridoru vyplývá, že úsek 2,14 km (cca 47 %) je tvořen biotopem L2.2 (Údolní jasanovo-olšové luhy) a úsek 1,75 km (cca 38 %) se nachází na plochách ZPF. Zbývající část, tvořící úsek 0,69 km (cca 15 %) je tvořen biotopem L3.2 (Polonské dubohabřiny).
- Z výše uvedených částí tvoří funkční část cílového ekosystému pouze 15 % (cílový ekosystém mezofilní hájový zastoupený biotopem polonských dubohabřin), zbývající část 85 % je tvořena odlišnými biotopy, typickými pro cílový ekosystém nivní a plochami ZPF s intenzivně obhospodařovanými plochami a interakčním prvkem.
- Hodnocení funkčnosti pro tento biokoridor je dle stanovených kritérií chybné (více než 50 % ekosystémů neodpovídá cílovému stavu). Stav více odpovídá hodnocení převážně nefunkční (definice stupně: plochy biocenter a biokoridorů jsou složeny z mozaiky ekosystémů, které jen minimálně vyhovují cílovému stavu), převažuje jiné využití (ZPF, PUPFL s nevhodnou druhovou skladbou, urbanizace apod.).

Doporučení / návrh oponenta

- Vytvoření definice jednoznačně kvantifikovatelných kritérií pro stanovené funkčnosti, tj. pětistupňová škála rozdělená na procentuální intervaly. Do těchto intervalů budou na základě analýzy plochy (délky) prvku ÚSES s plochou (délkou) vyskytujícího se cílového ekosystému zařazovány jednotlivé prvky.
- Kvantitativní kritéria dále mohou být upřesněna pomocí kvalitativních kritérií, tj. současný stav ekosystému, předpoklad tvorby vhodných biotopů, antropogenní zátěž a další.
- Prověření aktuálního stavu prostřednictvím územně plánovací dokumentace (ÚPD) nebo územního plánu (ÚP) s upřesněním funkčnosti v konkrétních úsecích.

2. Ad) Funkčnost dílčích prvků ÚSES

Funkčnost daného prvku ÚSES odpovídá dle studie pouze rámcově a hodnotí celý prvek jako průměr různě funkčních ploch. Zejména u biokoridorů dochází ke zprůměrování funkčních částí s částmi nefunkčními. Výsledné hodnocení pak obsahuje např. částečně funkční stav biokoridoru, i když některé části mohou být zcela chybějící. Pro úplnost uvádíme následující příklady č. 2 a 3.

- **Příklad 2: RBK 529 – jižní část**, hodnocený na základě terénního šetření, viz příloha č. 3 (posuzovaný prvek č. 2).
- **Příklad 3: RBK 523**, hodnocený na základě terénního šetření, viz příloha č. 3 (posuzovaný prvek č. 13).

Doporučení / návrh oponenta

- Možnost uvést do studie, že podklad funkčnosti by bylo možné upřesnit v rámci podrobnější územně plánovací dokumentace, aby bylo možné se zaměřit na konkrétní úsek při řešení zlepšení stavu prvku a zvýšení funkčnosti pro dosažení vyššího stupně ekologické stability.
- Prověření aktuálního stavu prostřednictvím územně plánovací dokumentace (ÚPD) nebo územního plánu (ÚP) s upřesněním funkčnosti v konkrétních úsecích.

b) Poznámky a připomínky k podkapitole 2.4 Tabulární přehled nadregionálního a regionálního ÚSES a navrhované úpravy

Hlavní část studie je obsažena v kapitole 2.4. Zde jsou uvedeny tabulární přehledy jednotlivých prvků nadmístního ÚSES, zpřesněných dle rámcového vymezení v souladu s aktuální verzí ZÚR. Každý prvek obsahuje údaje o jednoznačné identifikaci v grafické části dokumentace, údaj o rozloze (délce) prvku ÚSES, který ve všech případech splňuje limity, vymezené v úvodní části studie. Dále je uveden typ úpravy dle ÚS, cílový ekosystém a funkčnost. Některé prvky byly doplněny nad rámec plánů ZÚR, popř. byla vymezena alternativní varianta (zejména u biokoridorů). Pokud tato skutečnost nastala, je to u příslušného prvku doplněno s více či méně dostačujícím odůvodněním. Detailní rozbor nově uvedených prvků nad rámec ZÚR je součástí tohoto oponentního posudku a uveden v tabulárních přílohách č. 2.1 – 2.7.

V grafické části jsou jednotlivé prvky vymezeny v podrobnosti 1:10 000 (odpovídající měřítku dle § 2 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 395/1992 Sb.) na podkladové mapě ZM10. Mapový poklad slouží pouze pro hrubou orientaci, protože se z hlediska mnohých údajů nejeví jako aktuální (např. v mapovém podkladu zobrazené části předpokládaného vymezení trasy dálnice D1 ve směru Lipník nad Bečvou – Ostrava, která je již realizována a zprovozněna od r. 2008) a bylo by vhodné jej nahradit aktuálnější mapovým podkladem. Mapové listy (I11, J4, M7, M8, M9), zaslané ve formátu *.pdf, byly pravděpodobně vlivem technických komplikací při exportu u zpracovatele (nekompletní výkres I11 v oblasti Karviné) či s částečně chybějícím mapovým podkladem (výkresy J4, M7, M8, M9).

c) Poznámky a připomínky k podkapitole 2.5 Návrhy opatření ke zlepšení a zachování funkčnosti biocenter a biokoridorů

V podkapitole 2.5 se jako poměrně nelogické jeví zařazení výčtu jednotlivých typů ekosystémů s podrobně vymezenými biotopy dle Katalogu biotopů ČR a následně uvedené obecně platné návrhy na zlepšení stavu prvků ÚSES. Dle názoru oponenta by bylo optimálnější umístit tento přehled do podkapitoly 2.2) a v této části dále ponechat jenom samotné návrhy na zlepšení stavu. Obecně uvedené zásady pro stanovené typy cílových ekosystémů skladebných částí ÚSES jsou zde uvedeny velmi stručně a pouze informativně, bez odkazu na podrobnější dokumentaci. Pro úplnost uvádíme níže uvedený příklad 4.

a) Příklad 4: Lesní společenstva**Popis**

- Formulace dle studie: *nepřipustit holoseče a velkoplošné způsoby hospodaření při obnově porostů používat druhy přirozené skladby dle stanovených skupin typů geobiocénů, postupně měnit druhovou skladbu ve prospěch autochtonních dřevin.*
- Současná legislativa (zákon č. 289/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů) neobsahuje pojem „*velkoplošné způsoby hospodaření*“. Dále není stanovena preference přirozené, umělé nebo kombinované obnovy lesních porostů.

Doporučení / návrh oponenta

- Více rozpracovat konkrétní doporučení pro zlepšení stavu cílových ekosystémů na základě např. rámcových směrnic hospodaření pro příslušnou přírodní lesní oblast.
- Odkázat na další dokumentace, upravující způsob hospodaření v prvcích ÚSES nebo ve zvláště chráněných územích, tj. zejména rámcové směrnice hospodaření, zpracovaný lesní hospodářský plán (lesní hospodářské osnovy) pro jednotky prostorového rozdělení lesa v režimu ÚSES, plány péče pro velkoplošné i maloplošné zvláště chráněné území atd.

d) Poznámky a připomínky ke kapitole 3 Rozbor vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES v ÚP obcí

Součástí jsou i informace srovnávající současný stav územně plánovacích dokumentací na území Moravskoslezského kraje ve vztahu k ÚSES. Oponentovi se informace a rozbor, uvedené v kapitole 3, jeví – podobně jako v případě funkčnosti – jako nadstandartní součást studie, která může přispět ke komplexnímu zlepšení uvedených nedostatků ÚPD v rámci nových ÚPD a ÚP s vazbou na tuto studii.

e) Poznámky a připomínky ke kapitole 4 Závěr

Podnětné je i zpracování kapitoly 5. *Závěr*. Studie přichází se zajímavými závěry, které poukazují na problémy se silicím tlakem na krajinu a pohyb velkých savců. Analýza poukazuje i na kritická místa v území. Oponent shledává, že vzhledem k vymezení kritických míst by mohly být doplněny následující informace:

Doporučení / návrh oponenta

- Zdůraznit výsledky uváděné analýzy, tj. výčet kritických míst a příčinu vzniku kritického místa uvést konkrétněji, tj. označit konkrétní katastrální území, typ bariéry (např. dálnice, železnice, vodní dílo, charakter urbanizace území atd.), název bariéry, doporučení pro řešení (např. v rámci samostatné územní studie, příslušného ÚP).

f) Poznámky a připomínky ke kapitole 6 Literatura a zdroje informací

Studii uzavírá přehled zdrojů informací a legislativních předpisů, přehledně uvedených v kapitole 6. Dle oponenta je nutno pro kompletnost doplnit:

Doporučení / návrh oponenta

- v části Právní předpisy není uveden zákon č. 186/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů (aktuálně ve znění zákona 225/2017 Sb.), která zpřesňuje vyhlášku 500/2006 Sb., která je ve výčtu právních předpisů uvedena. Oponent navrhuje doplnit tento důležitý právní předpis v oblasti územního plánování.

4.2. Vyhodnocení terénního průzkumu

V rámci terénního šetření bylo analyzováno 13 prvků ÚSES (7 RBC a 6 RBK). Shoda s hodnocením funkčnosti byla u pěti RBC, u jednoho RBC bylo hodnocení zlepšeno a u jednoho RBC bylo hodnocení zhoršeno v rozmezí jednoho funkčního stupně. U čtyř RBK bylo hodnocení shodné se studií, u jednoho RBK bylo hodnocení zlepšeno o jeden stupeň, u jednoho RBK bylo hodnocení zhoršeno o dva stupně. Na základě výše uvedeného lze předpokládat kvalitní zpracování funkčnosti prvků ve studii, která tvoří nadstandartní součást územní studie.

4.3. Vyhodnocení přesahů a možnosti její eliminace

Celkem bylo zjištěno 194 sporných bodů a nejasností mezi ÚS a ZÚR. Dle výše uvedeného pracovního postupu byla zjištěna následující fakta:

1. Aplikací „buffer + 50 m“ dojde k eliminaci přesahů nad rámec ZÚR:

- u NRBK a RBK v **8 případech** (konkrétní prvky viz příloha č. 2.1).
- u RBC v **61 případech** (konkrétní prvky viz příloha č. 2.3).

2. Aplikací „buffer + 200 m“ dojde k eliminaci přesahů nad rámec ZÚR:

- u RBC v **63 případech** (konkrétní prvky viz příloha č. 2.4), zahrneme-li do tohoto vymezení i prvky, eliminované v rámci „buffer +50 m“, jde o **124 RBC a 8 NRBK/RBK²**.

3. Aplikací „buffer + 250 m“ dojde k eliminaci přesahů nad rámec ZÚR:

- u RBC v **8 případech** (konkrétní prvky viz příloha č. 2.5), zahrneme-li do tohoto vymezení i prvky, eliminované v rámci „buffer +50 m“ a „buffer + 200 m“, jde o **132 RBC a 8 NRBK/RBK**. (viz přílohy 2.1, 2.3, 2.4 a 2.5).

Nutná změna ZÚR je u **24 NRBK/RBK** (viz příloha č. 2.2), kde je vymezení dle ÚS doporučené, avšak není možné přesah eliminovat pomocí obalových zón (bufferů). V pěti případech se jedná o přesahy v kategorii „ostatní“. U sedmi prvků bylo navrženo alternativní řešení (viz příloha č. 3).

5. ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ ÚS

Textová část studie obsahuje obecné principy vymezení nadmístního ÚSES, zpřesněné o konkrétní biogeografické rozčlenění na úrovni biochor v rámci řešeného území Moravskoslezského kraje.

Tabelární přehled jednotlivých řešených prvků nadmístního ÚSES tvoří hlavní část studie. Obsahuje údaje o zpřesněných prvcích ÚSES, rámcově vymezených v aktuálním návrhu ZÚR a o nově navržených prvcích, vyplývajících z odborného posouzení zpracovatele s možností využití jako podkladu pro změnu ZÚR. Údaje obsažené v tabulkách se zejména u ploch výrazněji přesahujících rámec vymezení ZÚR (více než 50 m) jeví jako nedostatečně odůvodněné a byly předmětem podrobné analýzy, z níž vyplývají následující závěry:

- Z celkového počtu 361 prvků ÚSES byly přesahy nad rámec vymezení ZÚR zjištěny u 194 z nich, tj. po zaokrouhlení u 53 %. Podrobně viz následující tabulka 1.

Tab. 1. Zjištěné přesahy pro jednotlivé prvky ÚSES

Prvek ÚSES	Celkový počet	Nad rámec ZÚR	%
NRBC	10	0	10
NRBK	24	14	54
RBC	180	142	79
RBK	147	47	26
Celkem	361	194	

² Pozn. Počet RBK a NRBK je v případě „+200 m“ a „+250m“ stejný, neboť u biokoridorů byl zjišťován jen přesah, který v daném měřítku spadá do oblasti chyby.

- Z hlediska odborného vymezení s důrazem na zachování celistvosti ploch, zachování cenných biotopů i snadnou identifikaci v terénu byla na základě argumentace zpracovatele uznána vhodnost vymezení u 187 posuzovaných prvků ÚSES.
- Metodická eliminace přesahů je možná vymezením tzv. obalových zón (bufferů) ke stávajícím plochám a koridorům ZÚR, a to:
 - v rámci rozlišení v mapovém měřítku 1 : 50 000 (platné pro plošné i liniové prvky), obalová zóna (buffer) 50 m
 - v rámci navržené obalové zóny (bufferu) 200 m k vymezení plošných prvků ÚSES; to odpovídá obalové zóně ve stávajícím návrhu NRBC v aktuálním návrhu ZÚR
 - v rámci navržené obalové zóny (bufferu) 200 m k vymezení plošných prvků ÚSES a v rámci rozlišení v mapovém měřítku 1 : 50 000 s obalovou zónou + 50 m (celkem jde o obalovou zónu 250 m).
- Vymezením jednotlivých obalových zón by byly eliminovány přesahy nad rámec současného návrhu ZÚR, uvedené v tabulce 2.

Tab. 2. Eliminace přesahů vymezením obalových zón

Prvek ÚSES	Celkový počet	Nad rámec ZÚR ³	ZÚR +50 m	ZÚR +200 m	ZÚR +250 m ^{II}
NRBC	10	0	0	0	0
NRBK	24	14	1	-	-
RBC	180	142	61	124	132
RBK	147	24	7	-	-
Celkem	361	180	69	124	132

- Z výše uvedené tabulky je patrné, že aplikací obalové zóny +250 m dojde k eliminaci 132 RBC a 8 NRBC/RBC. Z toho vyplývá, že přidáním obalové zóny by u 140 (78 %) prvků ÚSES nebyla nutná změna ZÚR a nutnost změny by byla pouze u 40 prvků (22 %).
- V následujících tabulkách jsou uvedeny přehledy přesahů jednotlivých prvků ÚSES ve vztahu ke stanoveným obalovým zónám.

Tab. 3. Biokoridory NRBK a RBK – Přesahy „buffer +50 m“

Poč. č.	Název prvku ÚSES	Katastrální území	Mapový list
1	RBK – 604	Pustá Polom	I7
2	RBK – 578	Staré Město u Karviné	I11
3	RBK – 524	Kamenka	J5
4	RBK – 535	Vlčnov u Starého Jičina	L6
5	RBK – 535	Hůrka	L6
6	RBK – 558	Palkovice	L9
7	NRBK – 146(v)	Čeladná	N9, O9
8	RBK – 635(v)	Ostravice 2	N9
9	RBK – 635	Ostravice 2	N9, N10

³ Pozn.: počet prvků nekoresponduje s počtem v níže uvedených tabulkách; zde jsou řešeny jednotlivé prvky jako celek, tzn. v případě, že dochází k přesahům na dvou mapových listech a v tabulce je zaznamenán prvek dvakrát, je v této tabulce uveden pouze jednou. Např.: Tabulka 3, kde je uveden dvakrát RBK 535 (čísla 4 a 5) je započítán jako jedno RBC.

Tab. 4. Biokoridory NRBK a RBK – Přesahy „buffer >50 m“

Poč. č.	Název prvku ÚSES	Katastrální území	Mapový list
1	RBK – 502	Dívčí Hrad; Sádek u Dívčího Hradu	B5
2	RBK – 647	Osoblaha; Karlov u Bohušova, Bohušov	B5, C5
3	RBK – 501	Bohušov	C5
4	NRBK – 87B	Železná pod Pradědem; Malá Morávka; Ludvíkov pod Pradědem	D2
5	NRBK – 87B	Andělská Hora pod Pradědem	D2
6	NRBK – 87B	Markvartice u Široké Nivy	E3
7	RBK – 508	Široká Niva	E3
8	RBK – 508	Široká Niva	E3
9	NRBK – 96B	Zátor	F4
10	NRBK – 91 (v)	Ruda u Rýmařova	G1
11	NRBK – 88	Valšov	G2
12	RBK – 514	Sádek u Opavy	G5
13	NRBK – 97	Závada u Hlučína	G8
14	NRBK – 91 (v)	Sovinec	H1
15	RBK – 615	Dětřichov nad Bystřicí; Moravský Beroun	H2
16	RBK – 518	Bílčice	H4
17	RBK – 625	Lesy	H4, I4
18	RBK – 613	Hradec nad Moravicí	H6
19	NRBK – 96A	Chabičov ve Slezsku, Dolní Benešov	H8
20	NRBK – 103	Rejchartice; Guntramovice	I3
21	RBK – 597	Jílovec; Bravinné; Pohořilky u Kujav	J6
22	NRBK – 99	Hrabová	J9
23	RBK – 618	Stonava	J11
24	RBK – 562	Vojkovice	K10
25	RBK – 533	Hrabětice nad Odrou	L5
26	NRBK – 144B	Palačov; Petřkovice u Starého Jičina	M6
27	NRBK – 145	Hostašovice	M6, M7
28	RBK – 631	Frenštát pod Radhoštěm; Trojanovice	M8, N8
29	RBK – 645	Frýdlant nad Ostravicí; Ostravice; Pstruží; Čeladná	M9, N9
30	NRBK – 101B	Krásná pod Lysou Horou	M10
31	RBK – 636	Krásná pod Lysou Horou	M10
32	RBK – 640	Morávka	M11
33	RBK – 637	Čeladná	N9
34	NRBK – 147B	Morávka	N11
35	NRBK – 147A	Horní Lomná	N11
36	NRBK – 147B	Dolní Lomná	N12
37	NRBK – 147B	Dolní Lomná	N12
38	NRBK – 146	Bílá	O9

Tab. 5. Regionální biocentra – Přesahy „buffer +50 m“

Poč. č.	Název prvku ÚSES	Katastrální území	Mapový list
1	RBC - 256 Údolí Tróje	Matějovice, Rusín, Bohušov, Kašnice u Bohušova	C5
2	RBC – 257 V Zátorském lese	Zátor	E4
3	RBC – 108 Bruntálský les	Bruntál-město	F3
4	RBC – 133 Holasovická niva	Holasovice	F6
5	RBC – 119 Držkovická niva	Držkovice	F6
6	RBC – 168 Měděnec-Návrší	Moravský Kočov; Mezina; Tylov	G3
7	RBC – 262 Velký Roudný	Roudno	G3

8	RBC – 259 Velkohoštická niva	Velké Hoštice	G7
9	RBC – 221 Svoboda	Oldřšov; Služovice	G7
10	RBC – 116 Dařaněc	Pišť	G8
11	RBC – 267 Vodní důl	Vřesina u Opavy	G8
12	RBC – 176 Moravický mlýn	Moravice	H5
13	RBC – 139 Hradecké	Hradec nad Moravicí	H6
14	RBC – Věřňovická niva	Věřňovice	H10
15	RBC – 102 Bezdínek	Závada nad Odrou	H10
16	RBC – 112 Čabovské	Rejchartice	I3
17	RBC – 114 Červená hora	Guntramovice; Podlesí nad Odrou	I3
18	RBC – 258 Valach	Jelenice	I5
19	RBC – 273 Zajíčka	Slatina u Bílovce	I7
20	RBC – 255 Údolí Polančice	Zbyslavice; Klimkovice; Olbramice; Čavisov	I7, I8
21	RBC – 245 U Janové	Poruba; Svinov; Polanka nad Odrou	I8
22	RBC – 156 Kunčická niva	Hrabůvka; Vítkovice; Kunčice nad Ostravicí	I9
23	RBC – 208 Radvanická niva	Radvanice; Bartovice	I9
24	RBC – 125 Gurňák	Michálkovice; Rychvald; Petřvald u Karviné	I9, I10
25	RBC – 179 Na Čermence	Kamenka; Heřmánky nad Odrou	J5
26	RBC – 206 Přilet	Děrné; Jílovec; Bravinné	J6
27	RBC – 236 U Bílovské hájenky	Bílov	J7
28	RBC – 269 Vratimovský les	Vratimov; Bartovice	J6
29	RBC – 241 U Havířovského rondelu	Šenov u Ostravy; Havířov - město	J10
30	RBC – 126 Havířovská Lučina	Šenov u Ostravy; Havířov - město	J10
31	RBC – 204 Pod Žermanickou přehradou	Žermanice; Prostřední Bludovice	J10
32	RBC – 244 U Jakubčovic	Loučky nad Odrou	K5
33	RBC – 249 U Oder	Odry; Loučky nad Odrou	K5
34	RBC – 187 Nad Emauzy	Odry; Veselí u Oder	K5
35	RBC – 147 Kletenský les	Pohoř; Kletné	K6
36	RBC – 213 Sedlnický selský les	Sedlnice	K7
37	RBC – 196 Petřvaldská Lubina	Mošnov; Petřvald u Nového Jičína; Harty	K8
38	RBC – 172 Míchovec-Osíčina	Kateřnice	K8
39	RBC – 243 U Chabičova	Trnávka u Nového Jičína; Brušperk; Stará Ves nad Ondřejnicí	K8
40	RBC – 275 Zámklí	Fryčovice; Chlebovice; Staříč	K9
41	RBC – 277 Zavadovice	Volovec; Dolní Domaslavice; Hradiště pod Babí Horou	K10, K11
42	RBC – 149 Koňákovský les	Koňákov; Mistřovice; Horní Žukov	K11
43	RBC – 233 Třinecká Olše	Konská; Třinec	K11
44	RBC – 205 Polomské rybníky	Heřmanice u Polomi; Dub u Nového Jičína	L5, L6
45	RBC – 250 U Starojické Lhoty	Starojická Lhota	L6, M6
46	RBC – 136 Hrabí	Bernartice nad Odrou; Nový Jičín - Dolní předměstí	L6
47	RBC – 211 Roveň	Šenov u Nového Jičína; Libhošť; Rybí	L7
48	RBC – 127 Helenské údolí	Příbor; Drnholec nad Lubinou	L8
49	RBC – 154 Kozlovická hora	Myslík; Palkovice; Kozlovice; Lhotka u Nového Jičína	L9
50	RBC – 157 Kunčická Ostravice	Kunčičky u Bašky; Staré Město u Frýdku-Místku; Baška	L9
51	RBC – 214 Skalická Strážnice	Skalice u Frýdku-Místku	L10
52	RBC – 111 Bystřická Olše	Vendryně; Bystřice nad Olší	L12
53	RBC – 195 Petřkovická hora	Petřkovice u Starého Jičína; Janovice u Nového Jičína; Jičína; Straník	M6
54	RBC – 181 Na peklech	Veřovice; Ženkla; Bordovice; Lichnov u Nového Jičína	M7, M8
55	RBC – 228 Tichavská hůrka	Tichá na Moravě	M8
56	RBC – 191 Novoveská Ostravice	Frýdlant nad Ostravicí; Nová Ves u Frýdlantu nad Ostravicí	M9
57	RBC – 188 Nad Mohelnici	Krásná pod Lysou Horou	M10
58	RBC – 231 Travný potok	Krásná pod Lysou Horou; Morávka	M10

59	RBC – 240 U Folvarku	Jablunkov; Písek u Jablunkova; Písečná u Jablunkova	M12
60	RBC – 123 Girová	Bukovec u Jablunkova; Mosty u Jablunkova; Písek u Jablunkova	N12, N13
61	RBC – 272 Za Kempou	Bukovec u Jablunkova	N13

Tab. 6. Regionální biocentra – Přesahy „buffer +200 m“

Poč. č.	Název prvku ÚSES	Katastrální území	Mapový list
1	RBC – 140 Hraniční	Janov u Krnova; Jindřichov ve Slezsku	B3
2	RBC - 254 Údolí Osoblahy	Bohušov, Dolní Povelice, Koberno	C5
3	RBC – 217 Solná	Železná pod Pradědem; Ludvíkov pod Pradědem	D2
4	RBC – 173 Miloch	Dolní Moravice	E2, F2
5	RBC – 223 Široká Niva	Široká Niva	E3
6	RBC – 107 Brumovická niva	Úvalno; Brumovice	E5
7	RBC – 203 Pod Vysokým vrchem	Jelení u Bruntálu	F3
8	RBC – 226 Tábořské	Brumovice u Opavy, Tábor ve Slezsku, Loděnice	F5
9	RBC – 131 Hněvošický háj	Hněvošice	F7
10	RBC – 186 Nad Břevencem	Mírotínek; Tvrdkov; Ruda u Rýmařova	G1
11	RBC – 235 Tylovský Chlum	Tylov	G3
12	RBC – 128 Heraltické údolí	Košetice ve Slezsku; Velké Heraltice	G5
13	RBC – 183 Na Velké	Hlavnice; Jezdkovice; Sádek u Opavy	G5
14	RBC – 215 Slavkovské Březí	Slavkov u Opavy	G5, G6, H5, H6
15	RBC – 193 Palhanecká niva	Vávrovice; Palhanec	G6
16	RBC – 117 Dobroslavický les	Dobroslavice; Děhylov	H8
17	RBC – 148 Koblovská a Vrbická niva	Koblov; Vrbice nad Odrou; Pudlov	H9
18	RBC – 129 Heřmanice-Záblatí	Záblatí u Bohumína	H10
19	RBC – 253 Údolí Lobníku	Lesy; Budišov nad Budišovkou	I4
20	RBC – 248 U Leskoveckého chodníku	Skřipov; Leskovec u Vítkova	I6
21	RBC – 134 Horník	Kyjovice ve Slezsku; Zbyslavice; Dolní Lhota u Ostravy; Čavisov	I7
22	RBC – 184 Nad Bílovkou	Slatina u Bílovce; Bílovec - Dolní předměstí; Bílovec - Horní předměstí; Radotín u Bílovce; Stará Ves u Bílovce	I7, J7
23	RBC – 252 Údolí Jamníka	Tísek; Lubojaty	I7
24	RBC – 146 Klečkovce	Poruba; Krásné Pole	I8
25	RBC – 234 Turkov	Třebovice ve Slezsku, Martinov ve Slezsku, Poruba - sever	I8
26	RBC – 110 Bučina u Bartovic	Radvanice; Bartovice; Šenov u Ostravy	I9, I10, J10
27	RBC 209 Rajský les	Ráj	I11
28	RBC – 270 Vršské	Vrchy; Jerlochovice	J6
29	RBC – 122 Fulnecká obora	Fulnek; Jestřabí u Fulneku; Stachovice	J6, K6
30	RBC – 247 U Klímkovic	Klímkovice	J8
31	RBC – 161 Lipina u Oprechtic	Nová Bělá; Krmelín; Oprechtice ve Slezsku; Paskov	J9
32	RBC – 163 Loucký les	Louky nad Olší; Albrechtice u Českého Těšína; Chotěbuz	J11
33	RBC – 198 Pod Kempy	Louky nad Olší; Podobora	J11
34	RBC – 220 Suchá Dora	Spálov; Dobešov; Jakubčovice nad Odrou	K5
35	RBC – 221 Emauzské rybníky	Odry; Mankovice; Vražné u Oder	K5, K6
36	RBC – 222 Sýkořinec	Mošnov; Skotnice; Trnávka u Nového Jičína	K8
37	RBC – 224 Štandl	Štaříč, Sviadnov	K9
38	RBC – 226 Vojkovický les	Nošovice; Vojkovice	K10
39	RBC – 227 Těšínská niva	Český Těšín	K11
40	RBC – 136 Hrabětický les	Blahutovice, Hrabětice nad Odrou	L6
41	RBC – 151 Kotouč	Štramberk	L7
42	RBC – 159 Libotín	Štramberk; Rybí; Ženkla; Životice u Nového Jičína	L7, M7
43	RBC – 115 Červený kámen -	Kopřivnice; Vlčovice; Lichnov u Nového Jičína	L8, M8

	Pískovna		
44	RBC – 265 Větrkovická Lubina	Větrkovice nad Lubinou; Drnholec nad Lubinou; Vlčovice; Mniší	L8
45	RBC – 169 Metylovická hůrka	Kopřivnice; Vlčovice; Lichnov u Nového Jičína	L9
46	RBC – 124 Gruníky	Morávka	L10
47	RBC – 113 Čantoryje	Nýdek	L12, L13
48	RBC – 130 Hluchová	Nýdek	L12, L13
49	RBC – 190 Nad Straníkem	Straník; Kojetín u Starého Jičína	M6, M7
50	RBC – 232 Trojačka	Hodslavice; Mořkov	M7
51	RBC – 143 Kamenárka	Veřovice; Bordovice; Trojanovice	M8
52	RBC – 230 Travný	Krásná pod Lysou Horou; Morávka	M10
53	RBC – 167 Mazácký Grúník+Mazák	Malenovice; Staré Hamry 1; Staré Hamry 2	M10, N10
54	RBC – 138 Hrádecká Olše	Hrádek; Návsí	M12
55	RBC – 197 Plenisko	Návsí	M13
56	RBC – 216 Smrk	Čeladná; Ostravice 1; Ostravice 2	N9
57	RBC – 260 Velký Lučný	Staré Hamry 1	N10
58	RBC – 103 Bílý kříž	Staré Hamry 1; Bílá	N10
59	RBC – 155 Křížové cesty	Morávka	N10, N11
60	RBC – 166 Malý Polom	Horní Lomná	N11
61	RBC – 238 Dejůvky	Mosty u Jablunkova	N12
62	RBC – 162 Lišková	Bílá	O10
63	RBC – 103 Bobek	Bílá	O10

Tab. 7. Regionální biocentra – Přesahy „buffer +250 m“

Poč. č.	Název prvku ÚSES	Katastrální území	Mapový list
1	RBC – 284 Rokytník, RBC 144 – Karlovice, RBC 144 (v) – Karlovice (v)	Spálené; Karlovice ve Slezsku	C3, D3
2	RBC – 118 Dolnováclavovské	Dolní Václavov, Moravský Kočov, Valšov	F2, F3, G2, G3
3	RBC – 263 Velký Tetřev	Milotice nad Opavou	F4
4	RBC – 274 Zálužné	Radkov u Vítkova; Lhotka u Vítkova; Nové Těchanovice	I5
5	RBC – 153 Kozíček	Pustá Polom	I7
6	RBC – 101 Bělský Palesek	Stará Bělá; Krmelín	J8
7	RBC – 177 Morávka	Morávka	M11, N11
8	RBC – 261 Velký Polom	Horní Lomná	M11, N11

Tab. 8. Regionální biocentra – Přesahy „buffer > 250 m“

Poč. č.	Název prvku ÚSES	Katastrální území	Mapový list
1	RBC – 284 Rokytník, RBC 144 – Karlovice, RBC 144 (v) – Karlovice (v)	Spálené; Karlovice ve Slezsku	C3, D3
2	RBC – 118 Dolnováclavovské	Dolní Václavov, Moravský Kočov, Valšov	F2, F3, G2, G3
3	RBC – 263 Velký Tetřev	Milotice nad Opavou	F4
4	RBC – 274 Zálužné	Radkov u Vítkova; Lhotka u Vítkova; Nové Těchanovice	I5
5	RBC – 153 Kozíček	Pustá Polom	I7
6	RBC – 101 Bělský Palesek	Stará Bělá; Krmelín	J8
7	RBC – 177 Morávka	Morávka	M11, N11
8	RBC – 261 Velký Polom	Horní Lomná	M11, N11

Tab. 9. RBK a NRBC – Ostatní

Poč. č.	Název prvku ÚSES	Katastrální území	Mapový list
1	RBK 598	Bílov; Pustějov; Butovice	J7, K7
2	RBK – 643	Stachovice; Kletné	K6
3	RBK - 576	Staré Město u Karviné, Karviná–Doly, Karviná-město, Darkov, Ráj	I11
4	RBK - 618	Stonava, Horní Suchá	I11
5	NRBC – 103 Radhošť-Kněhyně	Čeladná	N9

- V sedmi případech navrhuje oponent přehodnocení návrhu vymezení části prvků ÚSES s patřičným odůvodněním a tvoří přílohu tohoto posudku.
- K nadstandardním částem studie patří hodnocení funkčnosti pro všechny prvky regionálního ÚSES a analýzy prostupnosti krajiny pro velké savce. Oponent doporučuje způsob hodnocení k další úpravě, případně jej použít jako základ samostatné metodiky hodnocení funkčnosti prvků ÚSES.
- Komplexně lze hodnotit studii jako dostatečnou s podmínkou úpravy návrhu dle závěrů vyplývajících z tohoto posudku. Splněny byly požadavky na vymezení složených nadregionálních a regionálních biokoridorů, včetně všech vložených biocenter, respektování všech základních principů vymezování ÚSES se speciálním důrazem na principy biogeografické reprezentativnosti, funkčních vazeb ekosystémů a přiměřených prostorových nároků a dodržení návaznosti vymezení ÚSES na vymezení v sousedních územích Zlínského a Olomouckého kraje.

Vypracoval: Ing. arch. Vladimír Dujka (číslo autorizace ČKA: 00548)

Spolupráce: Ing. Petr Dujka
RNDr. Jiří Dujka